

WATERNOOD

Water. Op het eerste gezicht misschien een saai en nogal 'droog' onderwerp, maar schijn bedriegt. En dan heb ik het niet eens over PFAS in ons zwemwater of ondergelopen straten rond ziekenhuizen.

Als je de experts mag geloven dan staat het water ons aan de lippen, daar waar het gaat om 'issues' met water. Volgens het Planbureau voor de Leefomgeving wordt ons land steeds warmer, natter en droger. Laten we eens wat verder inzoomen op dat laatste onderwerp.

'Droogte in Nederland!? Absoluut onmogelijk.' Dat waren de woorden van voormalige collega's van me uit Californië toen we ooit het onderwerp water aansneden met een microbrewery biertje in de hand. 'Nederland stikt toch van het oppervlaktewater en daarbij zorgen Rijn en de Maas voor een continue toevoer van zoetwater bij jullie; hoezo nadenken over watertekorten?!'

In de zonnige provincie Zeeland - waar ik ook deze zomer weer veel te vinden was - gaat het tegenwoordig bijna net zo vaak over Waternood als over Watersnood (u weet wel, die uit 1953). Met name de droge zomers van 2018 en 2022 hebben er ingehakt. Droogte en verzilting van de grond staat hier sindsdien echt op de agenda. Onder meer omdat de Zeeuwse landbouw (denk aan fruitteelt, uienteelt) maar ook de Zeeuwse toerismesector slecht functioneert als zoetwater niet in ruime mate beschikbaar is.

Hoog tijd om serieus werk te maken van de Watertransitie, met bovengemiddelde aandacht voor het onderwerp droogte-resistentie. En dat is dan iets waar niet alleen de drinkwaterbedrijven mee aan de slag moeten. Juist voor professionals die

werken in de bouw- en installatiesector ligt er een belangrijke taak weggelegd. En dan bedoel ik meer dan alleen dual-flush toiletten installeren en bewoners aanzetten tot tegelwippen.

Wist u dat het vaak relatief eenvoudiger is om een woning, kantoor of school waterneutraal te maken? Gewoon een kwestie van een regenwatersysteem aanleggen inclusief ondergronds opslagvat. Het opvangen regenwater kan vervolgens gebruikt worden voor het doorspoelen van toiletten, het bewateren van groen, etcetera. In België is de aanleg van zo'n regenwatersysteem in de woningbouw bij nieuwbouw inmiddels verplicht. Doorspoelen van het toilet met Spa Blauw, dat doen ze daar minder en minder.

Waarom zien we in Nederland nog zo weinig regenwatersystemen? Wat niet helpt is het gegeven dat ons drinkwater zo goedkoop is. We betalen iets meer dan 2 euro per kuub. Met een gemiddeld verbruik van 100 m³ water per jaar zit je dan met zo'n regenwatersysteem voor je het weet op een terugverdientijd van 25 jaar of meer. Een recente analyse van de Rabobank laat overigens zien dat leidingwater de komende jaren 'waarschijnlijk veel duurder gaat worden'. Dus met die terugverdientijd komt het uiteindelijk waarschijnlijk wel goed. En hoezo moet dat spaarzaam met water

Column
Atze Boerstra

Atze Boerstra is directeur van adviesbureau bba binnenmilieu en hoogleraar gebouwinstallatie innovatie aan de TU Delft. Hij laat iedere editie zijn licht schijnen over heikele en minder heikele onderwerpen in de installatie-sector.

omgaan alleen uit de woningbouw hoek komen? Onder meer landbouw en industrie zijn notoire grootverbruiker van zoetwater. En laat het nu net zo zijn dat dit soort partijen in de regel over grote percelen beschikken en grote gebouwen met veel dakoppervlak. Punt is wel dat bedrijven en landbouwondernemers weinig incentives hebben om aan de slag te gaan met regenwatersystemen. Water is daar nog goedkoper onder meer omdat grote partijen (zo goed als) geen belasting op leidingwater dan wel opgepompt grondwater betalen. Niet meer van deze tijd, toch?

Met een beetje geluk gaat die waterprijs inderdaad flink omhoog binnenkort. Al dan niet met een vrijstelling voor bijvoorbeeld de eerste 50 m³ voor huishoudens; het blijft natuurlijk een eerste levensbehoefte. Opdat de terugverdientijd van regenwatersystemen snel onder de 10 jaar duikt en we echt, ook bij grootverbruikers, serieus werk kunnen maken van dit belangrijke onderwerp.

Aan de slag, zou ik zeggen. Hoe eerder we onze schaapjes op het droge hebben als het gaat om het droogte-resistent maken van ons vastgoed en onze samenleving, des te beter.